

Nr 16

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för att främja fritidsfisket, m. m. jämte motioner, såvitt propositionen och motionerna hänvisats till jordbruksutskottet.

Propositioner

Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 (bilaga 11, punkten C 1) föreslagit riksdagen att till Lantbruksnämnderna anvisa ett förslagsanslag av 75 693 000 kr. Kungl. Maj:t har vidare i propositionen nr 42 under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 28 februari 1969 föreslagit riksdagen att

1) antaga förslag till

a) lag om ändring i lagen den 5 maj 1960 (nr 130) om fiskevårdsområden,

b) lag om ändring i lagen den 1 december 1950 (nr 596) om rätt till fiske,

2) godkänna de i propositionen förordade riktlinjerna för statens åtgärder för att främja fritidsfisket,

3) medge att för budgetåret 1969/70 statlig kreditgaranti för lån till åtgärder som främjar fritidsfisket får beviljas intill ett belopp av 2 000 000 kr.

Propositionen nr 42 har, såvitt avser ändringar i lagen om fiskevårdsområden och lagen om rätt till fiske, hänvisats till lagutskott och i övrigt till jordbruksutskottet.

I propositionen har, i anslutning till ett av fritidsfiskeutredningen överlämnat betänkande Fritidsfisket (SOU 1968: 13), bl. a. föreslagits ökade statliga insatser till främjande av fritidsfisket. Dessa avser garanti för lån — inom en ram av 2 milj. kr. budgetåret 1969/70 — till anordnande eller förbättring av fiskevatten, bidrag till förrättningskostnad vid bildande av fiskevårdsområde samt rådgivning och annan serviceverksamhet.

Motionerna

I anledning av propositionen nr 42 har väckts

dels de likalydande motionerna I: 954 av herr *Pettersson, Karl*, och herr *Strandberg* samt II: 1097 av herr *Petersson* i Gäddvik vari, till den del de hänvisats till jordbruksutskottet, hemställt att riksdagen vid behandling av

proposition nr 42 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala som sin mening önskvärdheten av en ökad inplantering av fisk i kronan tillhöriga fiskevatten framför allt i renbetesfjällen samt att ett större antal kronvatten bör göras tillgängliga för fritidsfiske,

dels motionen II: 1092 av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.* vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 42 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om kartläggning av det expanderande fritidsfiskets resursbehov och prövning av finansieringsfrågan i samband med den aviserade översynen av den statliga fiskerid administrationen samt lantbruksnämndernas fiskerikonsulentorganisation,

dels motionen II: 1095 av herr *Jönsson* i Ingemarsgården vari hemställts att riksdagen måtte till bestridande av kostnaderna för statsbidrag för inrättande av fiskevårdsområden anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kr. för budgetåret 1969/70.

Motionerna I: 954 och II: 1097 har såvitt avser ändring i lagen om fiskevårdsområden hänvisats till lagutskott.

Utskottet

På grundval av ett av fritidsfiskeutredningen avgivet betänkande framlägger Kungl. Maj:t i förevarande proposition bl. a. förslag om ökade statliga insatser till främjande av fritidsfisket. Propositionen har i denna del hänskjutits till jordbruksutskottet för behandling. Utskottet får i anledning härav anföra följande.

Såsom framgår av propositionen har fritidsfiskeutredningen övervägt olika möjligheter att öka tillgången på fritidsfiskevatten. Departementschefen delar utredningens av remissinstanserna allmänt biträdda uppfattning att detta bör ske genom åtgärder som stimulerar till fler frivilliga upplåtelse av fiskevatten för detta ändamål. Departementschefen framhåller i sammanhanget att möjligheterna till fritidsfiske på många håll kan förbättras genom olika slag av fiskevårdsåtgärder. Statens främjande av fritidsfisket bör enligt propositionen självfallet inriktas på att skapa möjligheter att i ökad omfattning tillgodose allmänhetens krav på en ändamålsenlig utveckling av fritidsfisket. Vid planering för friluftslivet och naturvården bör enligt departementschefens mening ökad hänsyn tas till fritidsfisket. I propositionen framhålls sålunda önskvärdheten av att möjligheter till fritidsfiske öppnas inom naturområden där förutsättningar finns härför och där andra statliga insatser görs för att främja friluftslivet. Det betonas emellertid i sammanhanget att åtgärderna för att främja fritidsfisket bör utformas så att de inte inkräktar på yrkesfisket eller husbehovsfisket i de trakter där sådant fiske fortfarande bedöms ha betydelse som tillskott till försörjningen.

Utskottet delar för sin del helt den uppfattning som kommit till uttryck i nu återgivna uttalanden beträffande riktlinjerna för det statliga stödet till

fritidsfisket. Utskottet föreslår därför att riksdagen godkänner vad Kungl. Maj:t i förevarande avseende föreslagit. Ett bifall till vad utskottet sålunda förordat torde jämväl innebära att i motionerna I: 954 och II: 1097 anförda synpunkter beträffande insatser för fiskevården i renbetesfjällens vattensystem och i vatten ovan odlingsgränsen inom Västerbottens och Norrbottens län kommer att tillgodoses.

Enligt propositionen bör de åtgärder som från statens sida vidtas för att främja fritidsfisket ses som ett led i det allmännas stöd till friluftsliv och naturvård i stort. Bl. a. på grund härav är departementschefen inte beredd att biträda ett av fritidsfiskeutredningen framlagt förslag om införande av en allmän fiskeavgift. Utskottet har i denna fråga samma uppfattning som departementschefen. De förslag till åtgärder, som framläggs i propositionen, innefattar bl. a. förstärkning av konsulentorganisationen vid lantbruksnämnderna med vissa tjänster för rådgivning, planering och förrättningar m. m. för fritidsfiskets behov. För ändamålet har i årets statsverksproposition under anslaget till lantbruksnämnderna beräknats medel med 222 000 kr. Kungl. Maj:t föreslår vidare att statlig kreditgaranti skall få beviljas för lån till vissa investeringar som främjar fritidsfisket. I första hand avses sådana investeringar i kortfiskeområden, som hänför sig till fiskets bedrivande och fiskevården. För 1969/70 förordas att ramen för ifrågavarande garantigivning sätts till 2 milj. kr. Vad Kungl. Maj:t i nu angivna sammanhang föreslagit föranleder ingen erinran från utskottets sida.

I propositionen nr 42 tas även upp frågan om bidrag till förrättningskostnaderna vid bildande av fiskevårdsområde. Som anförts i propositionen har sådant bidrag som regel hittills beviljats med högst 50 % av kostnaden. Enligt departementschefen bör det inte möta hinder att bidrag i fortsättningen i särskilda fall beviljas med högst 80 % av de egentliga förrättningskostnaderna vid bildande av fiskevårdsområde. Som huvudvillkor bör därvid gälla, att fiskevårdsområdet upplåter fiskerätt till allmänheten i större omfattning. Bidragen bör enligt departementschefen liksom hittills utgå ur de avgifter som tagits upp enligt 2 kap. 10 § vattenlagen. I motionen II: 1095 framhålls att ett ökat ianspråktagande av ifrågavarande avgiftsmedel för bildande av fiskevårdsområden måste komma att inkräkta på utrymmet för användningen av dessa medel för stödgivning till forskning och praktiska fiskevårdsåtgärder. Med anledning härav anser motionärerna att den förordade ändringen av bidragsgivningen inte medför någon ökning av stödet till fritidsfisket. De föreslår i stället att riksdagen för nästa budgetår anvisar ett förslagsanslag på riksstaten av 100 000 kr. till bestridande av kostnaderna för statsbidrag till inrättande av fiskevårdsområden.

Enligt utskottets mening ger dock inte den hittillsvarande utvecklingen i fråga om tillgång på nu ifrågavarande avgiftsmedel tillräckligt underlag för ett beslut i av motionärerna angiven riktning. Utskottet, som anser att Kungl. Maj:ts förslag i nu förevarande avseende bör godtas, föreslår alltså att riksdagen avslår motionen.

Utskottet vill avslutningsvis instämma i departementschefens uttalande att fritidsfiskeutredningens betänkande och de synpunkter från myndigheter som har förts fram vid remissbehandlingen av betänkandet innebär en i många avseenden värdefull kartläggning av fritidsfiskefrågorna. Bl. a. har utredningen ägnat fritidsfiskets resursbehov och därtill hörande finansieringsfrågor en ingående prövning. Kungl. Maj:t har emellertid som anförts i det föregående anvisat något annorlunda vägar än utredningen i förevarande avseenden. I avvaktan på verkningarna av ett genomförande av de förslag om kreditgarantigivning och generösare bidragsgivning m. m. som framlagts i propositionen synes anledning inte föreligga att nu begära en ny kartläggning av hithörande problem. I motionen II: 1092 framfört yrkande härom bör därför enligt utskottets mening lämnas utan åtgärd.

Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under anslaget till lantbruksnämnderna framlagda förslag har utöver vad tidigare angivits inte föranlett något särskilt uttalande från utskottets sida.

Aberopande det anförda och då utskottet biträder Kungl. Maj:ts i detta utlåtande i övrigt behandlade förslag och uttalanden, hemställer utskottet att riksdagen

1. godkänner de riktlinjer för statens åtgärder för att främja fritidsfisket som utskottet förordat i det föregående,
2. på riksstaten under nionde huvudtiteln till *Lantbruksnämnderna* för budgetåret 1969/70 anvisar ett förslagsanslag av 75 693 000 kr.,
3. medger att för budgetåret 1969/70 statlig kreditgaranti för lån till åtgärder som främjar fritidsfisket får beviljas intill ett belopp av 2 000 000 kr.,
4. avslår motionen II: 1095,
5. lämnar motionen II: 1092 utan åtgärd,
6. anser motionerna I: 954 och II: 1097, såvitt de hänvisats till jordbruksutskottet, besvarade med vad utskottet i det föregående anför.

Stockholm den 22 april 1969

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Mossberger (s), Hedström (s), Skårman (fp), Magnusson (s), Augustsson (s), fru Hultell (m), herrar Skagerlund (fp), Manne Olsson (s), Ingvar Andersson (m)* och Nils Nilsson (cp)*;

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie (cp), Arweson (s), Johanson i Västervik (s), Antby (fp)*, Eliasson i Moholm (m), Lundmark (s), Eskilsson i Likenäs (s), Jonasson (cp)*, Johansson i Simrishamn (s)* och Wikner (s)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Skårman* (fp), *Skagerlund* (fp), *Antby* (fp) och *Jonasson* (cp) som anser att

dels det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 3 med »Enligt utskottets» och slutar på s. 4 med »utan åtgärd» bort ha följande lydelse:

»Utskottet har för sin del inte något att erinra mot att statsbidrag för nu angivna ändamål i fortsättningen beviljas mera generöst än som för närvarande i regel är fallet. Vad i förevarande avseende anförts i propositionen kan utskottet därför biträda. Däremot vill utskottet starkt ifrågasätta om bidragsgivningen alltjämt skall ske med tillhjälp av medel som tagits upp med stöd av 2 kap. 10 § vattenlagen. Enligt utskottets mening kommer en utvidgad användning av ifrågavarande avgiftsmedel för bildande av fiskevårdsområden att allvarligt försvåra ett utnyttjande av nämnda medel för de ändamål, för vilka desamma enligt riksdagens tidigare fattade principbeslut egentligen är avsedda, nämligen till forskning och försöksverksamhet på sötvattensfiskets område och till lokala fiskevårdsåtgärder inom i huvudsak nämnda område. Utskottet anser för sin del att den lösning av finansieringsfrågan som angivits i motionen II: 1095 bör leda till bättre möjligheter att tillgodose såväl intresset av att underlätta bildandet av fiskevårdsområden som behovet att understödja forsknings- och försöksverksamheten m. m. I anledning härav vill utskottet förordna att på riksstaten för nästa budgetår under nionde huvudtiteln anvisas ett förslagsanslag av 100 000 kr. för bestridande av kostnaderna för statsbidrag till bildande av fiskevårdsområden. Anslaget bör upptas under beteckningen Bidrag till bildande av fiskevårdsområden.

Utskottet vill — — — (lika med utskottet) — — — förevarande avseenden. I avvaktan på verkningarna av ett genomförande av de förslag om kreditgarantigivning och generösare bidragsgivning m. m. som förordats i det föregående synes anledning inte föreligga att nu begära en ny kartläggning av hithörande problem. I motionen II: 1092 — — — (lika med utskottet) — — — utan åtgärd.»

dels utskottets hemställan under 4. bort ha följande lydelse:

»4. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionen II: 1095 under nionde huvudtiteln till *Bidrag till bildande av fiskevårdsområden* för budgetåret 1969/70 anvisar ett förslagsanslag av 100 000 kr.,»